

หน่วยที่ 1.5
ทักษะทางสังคม

แผนการจัดกิจกรรมที่ 27

“ไม่ตามใจเพื่อน”

จุดประสงค์การเรียนรู้ ให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจหลักการปฏิเสธและสามารถปฏิเสธการชวนที่ทำให้ประพฤติไม่เหมาะสมได้

สาระสำคัญ การปฏิเสธเป็นสิทธิของทุกคน การที่สามารถปฏิเสธการชวนของเพื่อนเพื่อไปทำในสิ่งที่ตนเองไม่เห็นด้วยได้ผลและเหมาะสมจะช่วยป้องกันการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ได้

กิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบ/กลุ่ม/เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา/สื่อ
1. ขั้นรู้ชัดเห็นจริง ประสบการณ์ กลุ่มใหญ่ เวลา 5 นาที	1. นำเข้าสู่กิจกรรมโดยอ่านกรณีศึกษา เรื่อง “ไม่น่าเลย”	- กรณีศึกษาเรื่อง “ไม่น่าเลย”
สะท้อนความคิด/อภิปราย กลุ่ม 5-6 คน เวลา 10 นาที	2. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มพูดคุยถึงข้อดีและข้อเสียของการปฏิเสธและสิทธิของการปฏิเสธตามใบกิจกรรม 1	- ใบกิจกรรม 1
ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 10 นาที	3. สุ่มตัวแทนประมาณ 2-3 กลุ่มรายงานและให้สมาชิกอื่นที่มีความคิดเห็นแตกต่างนำเสนอเพิ่มเติม	
ประสบการณ์ กลุ่มใหญ่ เวลา 5 นาที	4. ผู้นำกลุ่มสรุปเหตุผลและความจำเป็นของการปฏิเสธตามใบความรู้ 1 5. ผู้นำกลุ่มเลือกสมาชิกแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์จำลอง “เพื่อนชวนไปดูหนังหนึ่งวันก่อนสอบ”	- ใบความรู้ 1 - สถานการณ์จำลอง “เพื่อนชวนดูหนังหนึ่งวันก่อนสอบ”

องค์ประกอบ/กลุ่ม/เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา/สื่อ
สะท้อนความคิด/อภิปราย กลุ่ม 5-6 คน เวลา 5 นาที	6. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดประโยชน์ปฏิเสธจาก บทบาทสถานการณ์จำลองตามใบกิจกรรม 2 7. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มเขียนประโยชน์ปฏิเสธบน กระดาษโปสเตอร์	- ใบกิจกรรม 2 - กระดาษโปสเตอร์ - ปากกาเมจิก
ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 5 นาที	8. ผู้นำกลุ่มวิเคราะห์ประโยชน์ปฏิเสธที่เหมาะสม และไม่เหมาะสม 9. ผู้นำกลุ่มบรรยายหลักการปฏิเสธตาม ใบความรู้	- ใบความรู้
2. ขั้นลงมือกระทำ ประยุกต์แนวคิด กลุ่ม 5-6 คน เวลา 10 นาที	10. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกแบ่งกลุ่มและมอบหมายงาน ให้ฝึกปฏิเสธตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ ตามใบกิจกรรม 3	- ใบกิจกรรม 3 - กระดาษ A4 - ปากกา/ดินสอ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ผู้นำกลุ่มแนะนำตัว และให้สมาชิกแต่ละคนแนะนำตัว
2. นำเข้าสู่กิจกรรม โดยให้อาสาสมัครอ่าน กรณีศึกษาเรื่อง “ไม่น่าเลย”
3. ให้สมาชิกแบ่งกลุ่มพูดคุยถึงข้อดีและข้อเสียของการปฏิเสธ และวิธีการของการปฏิเสธ ตาม
ใบกิจกรรม 1
4. สุ่มตัวแทนกลุ่มประมาณ 2-3 กลุ่มออกมารายงานผลงานกลุ่ม และให้สมาชิกที่มีความคิดเห็น
แตกต่างกันนำเสนอเพิ่มเติม
5. ผู้นำกลุ่มสรุปเหตุผลและความจำเป็นของการปฏิเสธ ตามสถานการณ์ของสมาชิกกลุ่ม
6. แสดงบทบาทสมมติ ตามสถานการณ์จำลอง “เพื่อนชวนไปคูหนึ่งหนึ่งวันก่อนสอบ”
7. ให้สมาชิกแบ่งกลุ่ม และช่วยกันคิดว่า ถ้าสมาชิกเป็นแดง จะปฏิเสธ เบี่ยง อย่างไร
ตามรายละเอียดในใบกิจกรรม 2
8. สุ่มตัวแทนกลุ่มเขียนประโยชน์ปฏิเสธลงบนกระดาษโปสเตอร์
9. ผู้นำกลุ่มวิเคราะห์ประโยชน์ปฏิเสธที่ได้ผลและไม่ได้ผล
10. ผู้นำกลุ่มบรรยายหลักการปฏิเสธ ตามใบความรู้ “หลักการปฏิเสธ”
11. มอบหมายแต่ละกลุ่มฝึกปฏิเสธ ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ตามใบกิจกรรม 3
12. ปิดกลุ่ม

สื่อการจัดกิจกรรม

1. กรณีศึกษาเรื่อง “ไม่น่าเลย”
2. สถานการณ์จำลอง “เพื่อนชวนไปดูหนังหนึ่งวันก่อนสอบ”
3. กระดาษโปสเตอร์
4. ปากกามจิก
5. ใบความรู้
6. ปากกา/ดินสอ
7. กระดาษ A4
8. ใบกิจกรรม 1, 2 และ 3

การประเมินผล

1. ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิก
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของสมาชิก
3. ผลงานในแฟ้มส่วนตัวของสมาชิก

กิจกรรมเสนอแนะ

นำบทสนทนาตามสถานการณ์จำลองมาติดบอร์ด

กรณีศึกษาเรื่อง “ไม่น่าเลย”

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 27 เรื่อง “ไม่ตามใจเพื่อน”)

ปรีชาเป็นเด็กหนุ่มจากชนบท ฐานะยากจน ปรีชามีน้องหลายคนที่ต้องเรียน เมื่อจบชั้น ป.6 ปรีชาในฐานะลูกคนโตจึงเข้าไปทำงานในกรุงเทพฯ เขาได้ทำงานในโรงงานแห่งหนึ่งแถบชานเมือง ปรีชามีที่พักในโรงงานนั้น

แม้จะได้เงินไม่มาก แต่ปรีชาใช้เงินอย่างประหยัด เขาจึงมีเงินพอเหลือเก็บไว้ใช้ส่วนตัว และส่งไปให้พ่อแม่ทุกเดือนไม่เคยขาด เขาหวังว่าเมื่อเก็บเงินได้จำนวนหนึ่งจะกลับไปเปิดร้านขายของชำเล็ก ๆ ในหมู่บ้าน ส่งให้น้องเรียนสูง ๆ จะได้ช่วยแบ่งเบาภาระพ่อแม่

หลังจากเลิกงาน คนงานส่วนใหญ่ชอบตั้งวงดื่มเหล้า ปรีชาเสียดายเงินเขาตั้งใจว่าจะไม่ยอมดื่มเหล้าอย่างเด็ดขาด ไม่ว่าจะถูกชวนอย่างไรเขาก็ไม่ใจอ่อน เงินทุกบาทมีความหมายสำหรับเขา

ตรุษจีนที่ผ่านมา คนงานได้รับเงินพิเศษ ปรีชาตั้งใจว่าจะเก็บเงินก้อนนี้ไว้ให้พ่อแม่ตอนกลับบ้าน ช่วงสงกรานต์ เพื่อน ๆ ของปรีชาไปหาซื้อเหล้าและชวนปรีชาดื่มด้วย แต่เขาปฏิเสธ เดชเพื่อนร่วมห้องพูดขึ้นว่า “ไอ้ขามันเป็นตุควะ เหล้าก็ไม่เคยกินผู้หญิงก็ไม่เคยเที่ยว.....” แล้วทุกคนก็หัวเราะ ปรีชาหน้าแดงด้วยความโกรธ เขารับแก้วเหล้ามาดื่มอย่างลึมดัว หลังจากดื่มไปเพียง 2 แก้ว ปรีชาก็คุมสติไม่อยู่ เขารู้สึกอีกครั้งในห้องแคบ ๆ กับผู้หญิงแปลกหน้า ปรีชารู้ทันทีว่าที่นั่นคือ ซ่องโสเภณี เมื่อหายเมา ปรีชาารู้สึกเสียดายเงินมาก เขาตั้งใจว่าต่อไปจะไม่ดื่มเหล้าอีกไม่ว่าเพื่อนจะชวนอย่างไร

หลายเดือนต่อมาโรงพยาบาลที่อยู่ใกล้โรงงาน มารับบริจาคเลือด คนงานส่วนหนึ่งรวมทั้งปรีชาเห็นเป็นสิ่งดีจึงร่วมบริจาค เจ้าหน้าที่ซักประวัติแล้วจะเลือดเขาไป บอกว่าจะตรวจเลือดให้ด้วย ปรีชาไม่ได้คิดกลัวอะไรเพราะเขาแข็งแรงดี จากนั้นเพียงอาทิตย์เดียวเขาถูกตามตัวไปที่โรงพยาบาล หมอคุยกับเขาเรื่องเอดส์ การคิด อาการ และบอกว่าคนที่ติดเชื้อเอดส์นั้นถ้าดูแลตัวเองให้ดี ๆ ก็สามารถมีชีวิตอยู่ได้นาน ปรีชากังวลใจและกระสับกระส่าย หมอพูดกับเขาดีมาก และสุดท้ายก็บอกว่าเขาติดเชื้อเอดส์

นับแต่วันนั้น ปรีชากลุ่มใจมาก วิตกทุกซักร้อนไปหมด กลัวเพื่อนจะรังเกียจ กลัวถูกไล่ออกจากงาน กลัวว่าถ้าเจ็บป่วยจะเอาเงินที่ไหนรักษา พ่อแม่รู้จะผิดหวังในตัวเขาและรังเกียจเขาหรือไม่ เขารักพ่อแม่และหวังว่าจะดูแลท่านยามแก่เฒ่าแต่นี้เขากลับต้องเป็นฝ่ายให้พ่อแม่ดูแล และจะต้องตายตั้งแต่ยังหนุ่ม คนในหมู่บ้านก็คงจะรังเกียจเขาและครอบครัวแน่ ๆ เพราะมีตัวอย่างเห็นอยู่

ปรีชานึกโกรธทำไมคนอื่น ๆ ก็ไปเที่ยวผู้หญิงแต่กลับไม่มีใครติดเชื้อเอดส์ เขาไปเที่ยวแค่ครั้งเดียวเท่านั้นเอง

ปรีชาอดที่จะคิดซ้ำแล้วซ้ำอีกไม่ได้ว่าวันนั้นฉันไม่น่าไปกับเพื่อนเลย

สถานการณ์จำลอง

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 27 เรื่อง “ไม่ตามใจเพื่อน”)

คำแนะนำ : สำหรับผู้นำกลุ่ม สถานการณ์จำลองนี้ใช้สำหรับสมาชิกฝึกประโยคปฏิเสธ ครูควรเตรียมสมาชิกไว้ก่อนชั่วโมงทำกิจกรรม เพื่อฝึกซ้อมบทสนทนาให้คล่อง เมื่อถึงเวลาทำกิจกรรมผู้นำกลุ่มเล่าสถานการณ์ให้สมาชิกทั้งหมดฟัง แล้วเชิญสมาชิกที่เตรียมไว้ออกมาแสดงหน้าชั้น

ตัวละคร สมาชิก 2 คน แสดงเป็นเปี้ยกและแดง

เปี้ยก : เฮ้อ! เราเบื่อคู่มือข้อจ้งเลย คินนี้พวกเราไปคู่มือกันใหม่

แดง : พรงนี้สอบนี้นา นายลิมไปแล้วหรือ

เปี้ยก : เฮ้ย ไม่เป็นไรหรอก ถือว่าไปพักผ่อนสมองแล้วกัน

แดง : ..... (แสดงสีหน้าอึดอัด ไม่อยากไป)

ใบกิจกรรม 1

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 27 เรื่อง “ไม่ตามใจเพื่อน”)

จากกรณีเรื่อง “ไม่น่าเลย” ปรีชาติดอคตส์จากการค้มเหล้าและเที่ยวผู้หญิงบริการ ทั้งที่ไม่อยากไป แต่ทนการรบเร้าและสบประมาทจากเพื่อนไม่ได้

คำแนะนำ : ให้สมาชิกแบ่งกลุ่มร่วมกันอภิปรายเพื่อให้ได้ข้อสรุปตามประเด็น

คำถามข้างล่าง แล้วส่งตัวแทนรายงาน

1. ถ้าสมาชิกเป็นปรีชา การปฏิเสธเพื่อนจะมีข้อดีและข้อเสียอย่างไร

.....
 .....
 .....

2. สมาชิกมีความคิดเห็นอย่างไรกับการปฏิเสธเพื่อน เมื่อถูกเพื่อนชวนไปทำกิจกรรมที่ไม่เห็นด้วยหรือไม่อยากไป

.....
 .....
 .....

กลุ่ม.....

(เวลา 10 นาที)

ใบกิจกรรม 2

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 27 เรื่อง “ไม่ตามใจเพื่อน”)

จากสถานการณ์จำลองที่สมาชิกได้ดูไปแล้ว ให้สมาชิกรวมกลุ่มกัน 5-6 คน ช่วยกันคิดว่า ถ้าสมาชิกเป็นแดงจะพูดปฏิเสธเปียกอย่างไร ให้เขียนประโยคปฏิเสธ 1 ประโยค ที่สมาชิกคิดว่าจะปฏิเสธได้ผล

บทสนทนาเรื่อง “เพื่อนชวนไปดูหนังหนึ่งวันก่อนสอบ”

เปียก : เฮ้ย ! เราเบียดูหนังสิจ้ะ คีนี่พวกไปดูหนังกันไหม

แดง : พรุ่งนี้สอบนี่นา นายลืมไปแล้วหรือ

เปียก : เฮ้ย ไม่เป็นไรหรอก ถ้าวางใจไปพักผ่อนสมองแล้วกัน

แดง : ...(แสดงสีหน้าอึดอัด ไม่อยากไป)

ถ้าสมาชิกเป็นแดงให้สมาชิกเขียนประโยคปฏิเสธที่คิดว่าจะได้ผลคือ

.....
 .....

กลุ่ม.....

(เวลา 10 นาที)

ใบกิจกรรม 3

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 27 เรื่อง “ไม่ตามใจเพื่อน”)

คำแนะนำ

1. ให้สมาชิก 4 กลุ่ม ช่วยกันคิดบทสนทนาเพื่อปฏิเสธการชวนของเพื่อน ตามสถานการณ์ที่ผู้นำกลุ่มมอบหมาย โดยคิดบทสนทนาให้ครบทุกขั้นตอนตามที่ผู้นำกลุ่มได้แนะนำ
  2. เขียนบทสนทนาส่งผู้นำกลุ่ม
  3. เมื่อได้บทสนทนาแล้ว ให้จับคู่ฝึกปฏิเสธตามบทสนทนาที่คิดขึ้น โดยไม่ต้องดูบทจนครบทุกคน หลังการฝึกแต่ละคู่ให้สมาชิกกลุ่มช่วยเสนอแนะและวิจารณ์ว่าเพื่อนได้ฝึกสนทนาครบทุกขั้นตอนตามบทที่กลุ่มช่วยกันคิดหรือไม่ แต่ละขั้นตอนมีข้อบกพร่องและมีข้อเสนอแนะอย่างไร
- กลุ่มที่ 1 ปฏิเสธเพื่อนชวนไปลองชิมสุรา
 กลุ่มที่ 2 ปฏิเสธเพื่อนชวนไปลองสูบบุหรี่
 กลุ่มที่ 3 ปฏิเสธเพื่อนชวนไปเที่ยวกลางคืน
 กลุ่มที่ 4 ปฏิเสธเพื่อนชวนไปนอนค้างที่บ้าน

ใบความรู้ “หลักการปฏิเสธ”

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 27 เรื่อง “ไม่ตามใจเพื่อน”)

การปฏิเสธเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของทุกคน สมาชิกสามารถปฏิเสธเพื่อนได้ เมื่อเพื่อนชวนไปทำในสิ่งที่ไม่อยากทำหรือชวนไปทำในสิ่งที่ไม่ดี สมาชิกส่วนใหญ่ไม่กล้าปฏิเสธเพราะกลัวว่าเพื่อนจะโกรธ แต่ถ้าปฏิเสธได้ถูกต้องตามขั้นตอนก็จะทำให้ไม่เสียเพื่อน

การปฏิเสธที่ดีจะต้องปฏิเสธอย่างจริงจัง ทั้งท่าทาง และน้ำเสียง เพื่อแสดงความตั้งใจที่จะปฏิเสธอย่างชัดเจน

ขั้นตอนการปฏิเสธ

1. บอกความรู้สึกเป็นข้ออ้าง ประกอบเหตุผล เพราะการบอกความรู้สึกจะได้แย้งน้อยกว่าการบอกเหตุผลเพียงอย่างเดียว
2. การขอปฏิเสธ เป็นการบอกปฏิเสธอย่างชัดเจนด้วยคำพูด
3. การถามความเห็นชอบ เพื่อรักษาน้ำใจของผู้ชวน และควรขอบคุณเมื่อผู้ชวนยอมรับการปฏิเสธ

ตัวอย่างประโยคปฏิเสธตามขั้นตอนการปฏิเสธ

สถานการณ์ “เพื่อนชวนเดินห้างสรรพสินค้าหลังโรงเรียนเลิก”

ขั้นตอน	ตัวอย่างประโยค
1. บอกความรู้สึก ประกอบเหตุผล	“ฉันไม่สบายใจที่จะต้องกลับบ้านมืดเวลากลับแล้วคุณแม่จะห่วง”
2. ขอปฏิเสธ	“ขอไม่ไปดีกว่า”
3. ถามความเห็น/ขอบคุณ ยอมรับ	“เธอคงไม่ว่าอะไรนะ....ขอบคุณเธอมากที่เข้าใจเรา”

แผนการจัดกิจกรรมที่ 28

“ทักษะการเตือน”

จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้สมาชิกมีทักษะการเตือนที่เหมาะสม

สาระสำคัญ การเตือนที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้ที่ได้รับการเตือนยอมรับได้ และนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยของผู้ที่ได้รับการเตือน

กิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบ/กลุ่ม/เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา/สื่อ
1. ขั้นรู้ชัดเห็นจริง ประสบการณ์ กลุ่มใหญ่ เวลา 10 นาที ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 10 นาที สะท้อนความคิด/อภิปราย กลุ่ม 5-6 คน เวลา 5 นาที	1. ผู้นำกลุ่มนำเสนอสนทนาโดยเริ่มต้นด้วยคำถาม “เท่าที่ผ่านมามีใครได้เตือนเพื่อนในเรื่องอะไรบ้าง เตือนอย่างไร” 2. เตรียมสมาชิกนำเข้าสู่ผู้นำกลุ่ม บรรยาย “ขั้นตอนการเตือน” ตามใบความรู้ 3. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกดูบทสาธิต “รักเพื่อนจึงเตือนให้” 4. แบ่งกลุ่มทำกิจกรรมตามใบกิจกรรม 1 5. ผู้นำกลุ่มสุ่มถามสมาชิก 2-3 กลุ่ม กลุ่มที่เหลือเสริมสิ่งที่ขาดผู้นำกลุ่ม นำอภิปราย เพิ่มเติมสิ่งที่ขาด	- ใบความรู้ “ขั้นตอนการเตือน” - บทสาธิต “รักเพื่อนจึงเตือนให้”
2. ขั้นลงมือกระทำ ประยุกต์แนวคิด กลุ่ม 5-6 คน เวลา 15 นาที	6. แบ่งกลุ่มสมาชิกกลุ่มละ 5 – 6 คน ทำกิจกรรม ตามใบกิจกรรม 2 7. ผู้นำกลุ่มสุ่มสมาชิก 2-3 กลุ่มมาแสดงตามที่ได้ฝึกฝนตามใบกิจกรรมที่ 2 และให้ผู้สังเกตการกลุ่มมารายงานการสังเกตว่าเป็นไปตามขั้นตอนการเตือนหรือไม่ กลุ่มอื่นๆ เสริม ผู้นำกลุ่มสรุป	- ใบกิจกรรม 2

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ผู้นำกลุ่มแนะนำตัว และให้สมาชิกแต่ละคนแนะนำตัวแล้วนำเสนอเกี่ยวกับประสบการณ์การเตือนเพื่อนของสมาชิก
2. ผู้นำกลุ่มนำเข้าสู่กิจกรรมทักษะการเตือน ตามใบความรู้
3. ผู้นำกลุ่มเตรียมสมาชิกไว้ 2 คน ให้แสดงตามบทสาธิต “รักเพื่อนจึงเตือนให้” โดยให้คนหนึ่งแสดงเป็นปรีชา อีกคนแสดงเป็นสมชาย
4. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มใหญ่ได้ดูบทสาธิต “รักเพื่อนจึงเตือนให้”
5. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกแบ่งกลุ่ม 5-6 คน ร่วมกันทำกิจกรรมตามใบกิจกรรม 1
6. ผู้นำกลุ่มสุ่มถามสมาชิก 2-3 กลุ่ม กลุ่มที่เหลือแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในส่วนที่แตกต่าง และผู้นำกลุ่มร่วมอภิปรายเพิ่มเติมสิ่งที่ขาด
7. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกแบ่งกลุ่ม 5-6 คน ร่วมกันทำกิจกรรมตามใบกิจกรรม 2
8. ผู้นำกลุ่มสุ่มสมาชิก 2-3 กลุ่มมาแสดง ตามที่ได้ฝึกฝนตามใบกิจกรรม 2 ให้กลุ่มใหญ่ดู และให้ผู้สังเกต (C) มารายงานการสังเกตว่ากลุ่มของตนเองได้ฝึกปฏิบัติครบทุกขั้นตอนการเตือนหรือไม่ กลุ่มอื่นๆ เสริม ผู้นำกลุ่มสรุป
9. ผู้นำกลุ่มปิดกลุ่ม

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบความรู้ “ขั้นตอนการเตือน”
2. ใบกิจกรรม 1,2
3. บทสาธิตเรื่อง “รักเพื่อนจึงเตือนให้”

การประเมินผล

1. สังเกตการสนใจการมีส่วนร่วมของสมาชิก
2. การตอบคำถาม การประเมินของผู้สังเกตการณ์กลุ่ม และการแสดงบทบาทของสมาชิกตามใบกิจกรรมที่ถูกต้อง

กิจกรรมเสนอแนะ

ให้สมาชิกเขียนเรื่องการเตือนมาส่ง คนละ 1 บท ในสถานการณ์ใด ๆ ก็ได้

ใบความรู้

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 28 เรื่อง “ทักษะการเตือน”)

ในการเตือนมีแนวทางการปฏิบัติ 3 ขั้นตอนคือ

	ตัวอย่างประโยค
1. บอกความรู้สึกของตน	“ฉันรักเธอนะ” “ฉันเป็นที่รักของเธอ”
2. เตือน	“ฉันไม่อยากให้เธอไปเลย” “ฉันอยากให้เราไปอ่านหนังสือกันจัง”
3. ถามความคิดเห็นของอีกฝ่าย	“เธอคงเห็นใจฉันนะ” “เธอคงไม่ว่าอะไรฉันนะ” “ขอบคุณที่เห็นใจฉัน”

ใบกิจกรรม 1

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 28 เรื่อง “ทักษะการเตือน”)

แบ่งกลุ่ม 5-6 คนที่นั่งใกล้กัน ร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปถึงประเด็นทั่วไปที่ไว้วิเคราะห์การสนทนาตามขั้นตอนการเตือน ดังนี้

ขั้นตอนการเตือน	บทสนทนา (สาริต)
1. บอกความรู้สึกของตน	.....
2. เตือน	.....
3. ถามความเห็น	.....

(เวลา 5 นาที)

ใบกิจกรรม 2

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 28 เรื่อง “ทักษะการเตือน”)

1. จัดกลุ่ม 3 คน ให้ A เป็นผู้เตือน
B ผู้ถูกเตือน
C ผู้สังเกตการณ์ ว่าเป็นไปตามขั้นตอนการเตือนหรือไม่
2. ฝึกเตือนเนื้อหาในสถานการณ์ต่อไปนี้ ใดอย่างหนึ่ง
  1. เตือนให้เข้าเรียน
  2. งดเที่ยวกลางคืน
  3. เลิกสูบบุหรี่
  4. ท่องหนังสือสอบ
  5. ประหยัดเงิน
3. เสร็จแล้วเตรียมสร้างบทบาทการเตือนตามที่ฝึกมาแสดงที่หน้าห้องเรียน แล้วผู้สังเกตการณ์ของกลุ่ม ประเมินไปตามเรื่องการเตือนหรือไม่

(เวลา 10 นาที)

บทสารถี “รักเพื่อนจึงเตือนให้”

ที่สนามหน้าโรงเรียนสมชายกำลังเล่นกับเพื่อนอยู่ ปรีชาจึงเดินมาหาและพูดกับสมชายว่า

ปรีชา “ชายทำอะไรอยู่”

สมชาย “คุณเล่น มีไร”

ปรีชา “นายทำรายงานเสร็จหรือยัง”

สมชาย “ยังเลย เฮ้อ ๆ”

ปรีชา “เราเป็นหัวหน้านะ ไม่อยากให้ไม่มีชิ้นงานส่งครูอีก ไปทำรายงานกับเราเถอะ นายคงไม่ว่าเรายุ่งเกินไปนะ”

สมชาย “ไม่ว่าหรอก ขอบใจเพื่อนที่ห่วงเรา”

แผนการจัดกิจกรรมที่ 29

“ทักษะการจัดการกับอารมณ์”

จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้สมาชิกสามารถอธิบายขั้นตอนการจัดการกับอารมณ์ 4 ขั้นตอนได้ และสามารถใช้ทักษะการจัดการกับอารมณ์ในสถานการณ์จำลองต่าง ๆ ได้

สาระสำคัญ อารมณ์เป็นความรู้สึกอย่างหนึ่งซึ่งมีผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ การแสดงอารมณ์บางอย่างโดยปราศจากการควบคุมอาจก่อให้เกิดผลเสีย การควบคุมอารมณ์ เป็นทักษะที่เรียนรู้และฝึกฝนได้ ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ สำรวจความรู้สึกที่เกิดขึ้น คาดการณ์ผลดี ผลเสียของการแสดงอารมณ์ ควบคุมอารมณ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ สำรวจความรู้สึกและชื่นชมตนเอง เมื่อสามารถควบคุมอารมณ์ได้สำเร็จ

กิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบ/กลุ่ม/เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา/สื่อ
1. ขั้นรู้ชัดเห็นจริง ประสบการณ์ กลุ่มใหญ่ เวลา 5 นาที ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 5 นาที ประสบการณ์ กลุ่มใหญ่ เวลา 5 นาที	1. นำเข้าสู่การทำกิจกรรม สร้างสถานการณ์จำลอง โดยผู้นำกลุ่มดูสมาชิก (ให้สมจริง โดยไม่ต้องมีสาเหตุ) แล้วสุ่มถามความรู้สึก/อารมณ์เมื่อถูกดู โดยไม่มีเหตุผล	
สะท้อนความคิด/อภิปราย กลุ่ม 5-6 คน เวลา 10 นาที ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 10 นาที	2. ผู้นำกลุ่มบรรยายสรุปการจัดการกับอารมณ์ตาม ใจความรู้ 3. ผู้นำกลุ่มอ่านกรณีศึกษาเรื่อง “อารมณ์โกรธของแดน” 4. มอบหมายงานให้วิเคราะห์กรณีศึกษา “อารมณ์โกรธของแดน” ตามใบกิจกรรม 1 5. ให้ตัวแทนกลุ่มสรุปเพิ่มเติมการจัดการกับอารมณ์โกรธของแดน” 6. ผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติมการจัดการกับอารมณ์ประยุกต์ใช้ตามใจความรู้เดิม	- ใบความรู้ - กรณีศึกษา “อารมณ์โกรธของแดน” - ใบกิจกรรม 1 - ดินสอ/ปากกา

องค์ประกอบ/กลุ่ม/เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา/สื่อ
<p>2. ชั้นลงมือกระทำ</p> <p>ประยุกต์แนวคิด</p> <p>กลุ่ม 5-6 คน</p> <p>เวลา 10 นาที</p> <p>ความคิดรวบยอด</p> <p>กลุ่มใหญ่</p> <p>เวลา 10 นาที</p>	<p>7. แบ่งกลุ่มสมาชิกเป็น 4 กลุ่มและฝึกทักษะการจัดการกับอารมณ์จากกรณีศึกษาต่าง ๆ ตามใบกิจกรรม 2</p> <p>8. ตัวแทนกลุ่มรายงานผลการฝึกทักษะการจัดการกับอารมณ์</p> <p>9. ผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม</p>	<p>-ใบกิจกรรม 2</p>

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ผู้นำกลุ่มแนะนำตัว และให้สมาชิกทุกคนแนะนำตัว
2. นำเข้าสู่กิจกรรม โดยสร้างสถานการณ์จำลอง ให้ผู้นำกลุ่มดูสมาชิกให้สมจริง โดยไม่มีสาเหตุ
3. สุ่มถามความรู้สึก/อารมณ์ ของสมาชิกเมื่อถูกดูโดยไม่ทราบสาเหตุ
4. ผู้นำกลุ่มอ่านกรณีศึกษาเรื่อง “อารมณ์โกรธของแดน”
5. แบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 4 คน มอบหมายงานให้วิเคราะห์กรณีศึกษาเรื่อง “อารมณ์โกรธของแดน” ตามใบกิจกรรม 1
6. ให้ตัวแทนกลุ่มรายงานผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา
7. ผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติมการจัดการกับอารมณ์ โดยใช้ใบความรู้เดิม
8. แบ่งกลุ่มให้แต่ละกลุ่ม ให้ฝึกทักษะการจัดการกับอารมณ์จากกรณีศึกษาต่าง ๆ ตามใบกิจกรรม 2
9. ตัวแทนกลุ่มรายงานผลการฝึกทักษะการจัดการกับอารมณ์
10. ผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม
11. ปิดกลุ่ม

สื่อการจัดกิจกรรม

1. ใบความรู้
2. ใบกิจกรรม 1,2
3. กรณีศึกษา เรื่อง “อารมณ์โกรธของแดน”
4. ดินสอ/ปากกา

การประเมินผล

1. ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิก
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของสมาชิก
3. ผลงานในเพิ่มส่วนตัวของสมาชิก

กิจกรรมเสนอแนะ

ให้สมาชิกไปฝึกทักษะการจัดการกับอารมณ์ให้กับผู้อื่น

ใบความรู้

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 29 เรื่อง “ทักษะการจัดการกับอารมณ์”)

อารมณ์เป็นความรู้สึกอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นจากผลกระทบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกอารมณ์ มีทั้งทางบวกและทางลบ การแสดงอารมณ์บางอย่างโดยปราศจากการควบคุมอาจก่อให้เกิดผลเสียได้ การจัดการหรือการควบคุมอารมณ์เป็นทักษะที่เรียนรู้และฝึกฝนได้ โดยมีขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ

1. สำรวจอารมณ์ หรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นในขณะนั้น เช่น มือสั่น ใจสั่น ตัวสั่น กำมือ เป็นต้น
2. คาดการณ์ผลดีผลเสียของการแสดงอารมณ์นั้นออกมา
3. ควบคุมอารมณ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น
  - 3.1 หายใจเข้าออกลึก ๆ
  - 3.2 นับเลข 1-10 ซ้ำ ๆ (หรือนับต่อไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะรู้สึกว่าการแสดงอารมณ์สงบลง)
  - 3.3 ขอเวลานอก โดยการหนีออกไปจากสถานการณ์นั้น ๆ ชั่วครว
  - 3.4 กำหนดลมหายใจ โดยให้สติอยู่ที่การหายใจเข้าออก
4. สำรวจความรู้สึกของตนเองอีกครั้ง และชื่นชมกับการที่ตนเองสามารถควบคุมอารมณ์ได้

กรณีศึกษาเรื่อง “อารมณ์โกรธของแดน”

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 29 เรื่อง “ทักษะการจัดการกับอารมณ์”)

แดนมาถึงโรงเรียนสายมาก เขาวิ่งกระหืดกระหอบเข้าห้องเรียน พบว่าครูประจำชั้นกำลังอบรมเพื่อน ๆ อยู่ ทุกคนนั่งเงียบแล้วมองมาที่เขา แดนถูกครูที่กำลังโมโหทำโทษให้แดนยืนหน้าชั้น แล้วดุคำ อย่างรุนแรง แดนรู้สึกอับอาย และโกรธครูมากที่ไม่เปิดโอกาสให้เขาชี้แจง แดนพยายามควบคุมอารมณ์เพราะรู้ว่าผิด ถ้าแสดงออกครูจะยิ่งโกรธและอาจเป็นเรื่องใหญ่โตได้ ในที่สุดแดนก็สามารถควบคุมอารมณ์ได้โดยการนับ 1-10 ในใจ หลังจากครูดุคำแล้ว ครูอนุญาตให้แดนไปนั่งเรียนได้ แดนยกมือไหว้ครูแล้วไปนั่งที่

หลังเลิกเรียนแดนเข้าไปพบครูและบอกเหตุผลที่เข้ามาเรียนช้าว่าเป็นเพราะแม่ไม่สบาย ต้องพาแม่ไปส่งโรงพยาบาล เมื่อครูรู้ความจริงก็ยกโทษให้ และครูก็ได้ขอโทษแดนที่ไม่ได้ฟังเหตุผลของแดนก่อน แดนรู้สึกภูมิใจมากที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้สำเร็จ และสามารถอธิบายให้ครูเข้าใจได้

ใบกิจกรรม 1

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 29 เรื่อง “ทักษะการจัดการกับอารมณ์”)

ให้สมาชิก ร่วมกันวิเคราะห์ขั้นตอนการจัดการกับอารมณ์โกรธของแดนจากกรณีศึกษา ใน 4 ประเด็นต่อไปนี้ (โดยใช้เวลา 5 นาที)

1. สืบหาอารมณ์ แดนมีความรู้สึก.....ที่ถูกครูดูหน้าชั้น
2. คาดการณ์ผลดี ผลเสียของการแสดงอารมณ์

ผลดี

ผลเสีย

ถ้าแดนแสดงอารมณ์.....

.....

.....

ถ้าแดนไม่แสดงอารมณ์.....

.....

.....

3. เลือกวิธีควบคุมอารมณ์ แดนควบคุมอารมณ์ด้วยวิธี.....

.....

4. สืบหาความรู้สึกครั้งสุดท้าย แดนรู้สึก.....

.....

กลุ่ม.....

ใบกิจกรรม 2 (สำหรับกลุ่มที่ 1)

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 29 เรื่อง “ทักษะการจัดการกับอารมณ์”)

ร่วมกันฝึกทักษะการจัดการกับอารมณ์ จากสถานการณ์ที่กำหนดแล้วเขียนรายงานลงในแบบฟอร์มโดยวิเคราะห์เป็นขั้นตอนตามที่ได้เรียนมา (เวลา 10 นาที) แล้วส่งตัวแทนกลุ่มรายงานหน้าชั้น (กลุ่มละ 3 นาที)

กลุ่มที่ 1 แม่กลับบ้าน ชื้อของเล่นมาฝากน้อง แต่ไม่ได้ซื้อมาฝากคอน ดอนรู้สึกโกรธแม่ และอิจฉาน้องมาก เขย็นคู่น้องเล่นแล้วอยากเข้าไปแย่งของเล่นจากมือน้องมาทูปทำลาย

ถ้านักเรียนเป็นคอนในขณะนั้นจะทำอย่างไร

การวิเคราะห์ตามหลักทักษะการจัดการกับอารมณ์

1. การสำรวจอารมณ์.....
.....
.....
2. การคาดการณ์ผลดี ผลเสียของการแสดงอารมณ์
ผลดี.....
.....
ผลเสีย.....
.....
3. เลือกวิธีควบคุมอารมณ์.....
.....
.....
4. การสำรวจความรู้สึกครั้งสุดท้าย.....
.....
.....
.....

ใบกิจกรรม 2 (สำหรับกลุ่มที่ 2)

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 29 เรื่อง “ทักษะการจัดการกับอารมณ์”)

ให้สมาชิกกลุ่ม ร่วมกันฝึกทักษะการจัดการกับอารมณ์ จากสถานการณ์ที่กำหนดแล้วเขียนรายงานลงในแบบฟอร์มโดยวิเคราะห์เป็นขั้นตอนตามที่ได้เรียนมา (เวลา 10 นาที) แล้วส่งตัวแทนกลุ่มรายงานหน้าชั้น (กลุ่มละ 3 นาที)

กลุ่มที่ 2 อ้อมเป็นนักเรียนชั้น ม.3 ฐานะทางบ้านยากจน เธอแต่งตัวมาโรงเรียนด้วยเสื้อผ้าเก่า ๆ เพื่อนกลุ่มหนึ่งมีฐานะดีชอบล้อเลียนและพูดดูถูกเธอเสมอ วันหนึ่งอ้อมเดินผ่านเพื่อนกลุ่มนี้ได้ยินเสียงพูดลอยมาดัง ๆ ว่า “เหม็นสาบคนจน” อ้อมรู้สึกอับอายและโกรธอย่างมาก และอยากได้ตอบให้หายเจ็บใจ ถ้านักเรียนเป็นอ้อมจะทำอย่างไร

การวิเคราะห์ตามหลักทักษะการจัดการกับอารมณ์

1. การสำรวจอารมณ์.....
.....
.....
.....
2. การคาดการณ์ผลดี ผลเสียของการแสดงอารมณ์
ผลดี.....
.....
ผลเสีย.....
.....
3. เลือกวิธีควบคุมอารมณ์.....
.....
.....
4. การสำรวจความรู้สึกครั้งสุดท้าย.....
.....
.....
.....

ใบกิจกรรม 2 (สำหรับกลุ่มที่ 3)

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 29 เรื่อง “ทักษะการจัดการกับอารมณ์”)

ให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันฝึกทักษะการจัดการกับอารมณ์ จากสถานการณ์ที่กำหนดแล้วเขียนรายงานลงในแบบฟอร์มโดยวิเคราะห์เป็นขั้นตอนตามที่ได้เรียนมา (เวลา 10 นาที) แล้วส่งตัวแทนกลุ่มรายงานหน้าชั้น (กลุ่มละ 3 นาที)

กลุ่มที่ 3 พลุกับทัชเป็นคู่ปรับกัน พลุก็จัดงานวันเกิดที่บ้านเฮินนี้ พลุก็เชิญเพื่อนในห้องทุกคน ยกเว้นทัชกับเพื่อนสนิทของทัช 3-4 คน พลุก็ประกาศดั่ง ๆ ว่า ห้ามแก๊งของทัชโผล่ไปในงานเด็ดขาด ทัชรู้สึกเสียหน้าและเสียใจมาก วางแผนกับเพื่อนว่าคืนนี้จะเข้าไปก่อวุ่นในงาน ถ้านักเรียนเป็นทัชจะทำอย่างไร

การวิเคราะห์ตามหลักทักษะการจัดการกับอารมณ์

1. การสำรวจอารมณ์.....
.....
.....
2. การคาดการณ์ผลดี ผลเสียของการแสดงอารมณ์
ผลดี.....
.....
ผลเสีย.....
.....
3. เลือกวิธีควบคุมอารมณ์.....
.....
.....
4. การสำรวจความรู้สึกครั้งสุดท้าย.....
.....
.....

ใบกิจกรรม 2 (สำหรับกลุ่มที่ 4)

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 29 เรื่อง “ทักษะการจัดการกับอารมณ์”)

ให้สมาชิกกลุ่ม 5 คน ร่วมกันฝึกทักษะการจัดการกับอารมณ์ จากสถานการณ์ที่กำหนด แล้วเขียนรายงานลงในแบบฟอร์มโดยวิเคราะห์เป็นขั้นตอนตามที่ได้เรียนมา (เวลา 10 นาที) แล้วส่งตัวแทนกลุ่มรายงานหน้าชั้น (กลุ่มละ 3 นาที)

กลุ่มที่ 4 เบิร์ดเป็นลูกกำพร้าพ่อตั้งแต่เด็กเบิร์ดอยู่กับแม่และน้องสาว 2 คน เพื่อน ๆ ชอบล้อเลียนเบิร์ดว่า เบิร์ดเป็นตุ๊ด วันหนึ่งเบิร์ดเดินไปกับเพื่อนผู้หญิงคนหนึ่ง ผ่านเพื่อนผู้ชายกลุ่มใหญ่เบิร์ดได้ยินเสียงพูดต้ง ๆ พร้อมเสียงหัวเราะว่า “เบิร์ดมีแฟนไวย” เบิร์ดจำได้ว่าเป็นเสียงป้อม เบิร์ดโกรธ ถ้านักเรียนเป็นเบิร์ดจะทำอย่างไร

การวิเคราะห์ตามหลักทักษะการจัดการกับอารมณ์

1. การสำรวจอารมณ์.....
.....
.....
2. การคาดการณ์ผลดี ผลเสียของการแสดงอารมณ์
ผลดี.....
.....
ผลเสีย.....
.....
3. เลือกวิธีควบคุมอารมณ์.....
.....
.....
4. การสำรวจความรู้สึกครั้งสุดท้าย.....
.....
.....

แผนการจัดกิจกรรมที่ 30

“ทักษะการตัดสินใจ”

จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้สมาชิกสามารถอธิบายขั้นตอนการตัดสินใจและสามารถตัดสินใจจากสถานการณ์ที่กำหนดได้เหมาะสม

สาระสำคัญ การตัดสินใจเป็นสิทธิส่วนบุคคลในการเลือกที่จะทำหรือไม่ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การตัดสินใจมีขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือกำหนดทางเลือกที่จะตัดสินใจ วิเคราะห์ผลดีผลเสีย ของทางเลือก ตัดสินใจเลือก และการหาทางแก้ไขข้อเสียที่เกิดขึ้น

กิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบ/กลุ่ม/เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา/สื่อ
1. ขั้นรู้ชัดเห็นจริง ประสบการณ์ กลุ่มใหญ่ เวลา 5 นาที	1. ผู้นำกลุ่มนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่มโดยสนทนาถึงเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันที่ต้องตัดสินใจ	
ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 5 นาที	2. บรรยาย “ขั้นตอนการตัดสินใจ” ตามใบความรู้	- ใบความรู้
ประสบการณ์ กลุ่มใหญ่ เวลา 5 นาที	3. ผู้นำกลุ่มอ่านกรณีศึกษาเรื่อง “การตัดสินใจของแดง”	- กรณีศึกษา “การตัดสินใจของแดง” (ตอนที่ 1)
สะท้อนความคิด/อภิปราย กลุ่ม 5-6 คน เวลา 10 นาที	4. ให้สมาชิกแบ่งกลุ่มให้พูดคุยตามใบกิจกรรม 1 โดยวิเคราะห์กรณีศึกษา “การตัดสินใจของแดง” (ตอนที่ 1)	- ใบกิจกรรม 1 - ดินสอ/ปากกา

องค์ประกอบ/กลุ่ม/เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา/สื่อ
ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 10 นาที 2. ชั้นลงมือกระทำ ประยุกต์แนวคิด กลุ่มย่อย เวลา 10 นาที	5. ให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานกลุ่ม 6. ผู้นำกลุ่มสรุปแนวทางทางตัดสินใจ จากกรณีศึกษา “การตัดสินใจของแดง” (ตอนที่ 2) 7. ให้สมาชิกแบ่งกลุ่มตามใบชี้แจงมอบหมายงานให้ ฝึกทักษะการตัดสินใจ จากกรณีศึกษาตาม ใบกิจกรรม 2	- กรณีศึกษา “การตัดสินใจ ของแดง” (ตอน 2) - ใบชี้แจง - ใบกิจกรรม 2
ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 5 นาที	8. ให้ตัวแทนกลุ่มรายงานผลงานกลุ่ม 9. ผู้นำกลุ่มสรุปขั้นตอนการตัดสินใจตามใบความรู้ เดิม	- ใบความรู้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ผู้นำกลุ่มแนะนำตัว และให้สมาชิกทุกคนแนะนำตัว
2. ผู้นำกลุ่มนำเข้าสู่กิจกรรมโดยการสนทนาถึงเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันที่ต้องตัดสินใจ เช่น ถามจากสมาชิก 5-6 คน
3. ผู้นำกลุ่มบรรยาย “ขั้นตอนการตัดสินใจ” ตามใบความรู้
4. ผู้นำกลุ่มอ่านกรณีศึกษาเรื่อง “การตัดสินใจของแดง” (ตอนที่ 1) ให้สมาชิกฟัง
5. ให้สมาชิกแบ่งกลุ่มแต่ละกลุ่ม ให้วิเคราะห์กรณีศึกษา “การตัดสินใจของแดง” (ตอนที่ 1) ตามใบกิจกรรม 1
6. ให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานกลุ่ม
7. ผู้นำกลุ่มสรุปแนวทางการตัดสินใจจากกรณีศึกษา “การตัดสินใจของแดง” (ตอนที่ 2)
8. ให้สมาชิกแบ่งกลุ่มตามใบชี้แจงมอบหมายงานให้วิเคราะห์กรณีศึกษา ตามใบกิจกรรม 2 เพื่อฝึกทักษะการตัดสินใจจากกรณีศึกษา
9. ให้ตัวแทนกลุ่มรายงานผลงานกลุ่ม
10. ผู้นำกลุ่มสรุป “ขั้นตอนการตัดสินใจ” ตามใบความรู้เดิม
11. ปิดกลุ่ม

สื่อจากการจัดกิจกรรม

1. ใบความรู้
2. กรณีศึกษา “เรื่องการตัดสินใจของแดง” ตอนที่ 1 และตอนที่ 2
3. ใบกิจกรรม 1 และ 2
4. ดินสอ/ปากกา
5. ใบชี้แจง

การประเมินผล

1. ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิก
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของสมาชิก
3. ผลงานในเพิ่มส่วนตัวของสมาชิก

กิจกรรมเสนอแนะ

นำผลงานของกลุ่มตามใบกิจกรรมมาติดบอร์ด

กรณีศึกษาเรื่อง “การตัดสินใจของแดง” (ตอนที่ 1)

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 30 เรื่อง “ทักษะการตัดสินใจ”)

เพื่อนในกลุ่ม 4 คนของแดง ชวนแดงให้ไปลองสูบบุหรี่หลังโรงเรียนในตอนเย็นหลังเลิกเรียนแดงเกิดความกลัวตัดสินใจไม่ได้ว่าจะไปหรือไม่ไป ถ้าไปก็มีโอกาสติดบุหรี่ เพราะแดงรู้ว่าบุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและอาจนำไปสู่การติดสารเสพติดอื่น ๆ ถ้าไม่ไปก็เกรงว่าเพื่อนจะโกรธ

กรณีศึกษาเรื่อง “การตัดสินใจของแดง” (ตอนที่ 2)

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 30 เรื่อง “ทักษะการตัดสินใจ”)

เพื่อนในกลุ่ม 4 คนของแดง ชวนแดงให้ไปลองสูบบุหรี่หลังโรงเรียนในตอนเย็นหลังเลิกเรียนแดงเกิดความกลัวตัดสินใจไม่ได้ว่าจะไปหรือไม่ไป ถ้าไปก็มีโอกาสติดบุหรี่ เพราะแดงรู้ว่าบุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและอาจนำไปสู่การติดสารเสพติดอื่น ๆ ถ้าไม่ไปก็เกรงว่าเพื่อนจะโกรธ

ในที่สุดแดงตัดสินใจที่จะต้องปฏิเสธไม่ไปสูบบุหรี่กับเพื่อน โดยใช้ทักษะการปฏิเสธ แดงบอกเพื่อนว่าเราไม่อยากสูบบุหรี่หรือเราไม่ชอบ ขอไม่ไปกับพวกนายนะ หวังว่านายคงเข้าใจนะ

ใบความรู้**(แผนการจัดกิจกรรมที่ 30 เรื่อง “ทักษะการตัดสินใจ”)**

การตัดสินใจเป็นสิทธิส่วนบุคคลในการเลือกที่จะทำหรือไม่ทำอะไรสิ่งหนึ่ง
การตัดสินใจมี 4 ขั้นตอนคือ

1. กำหนดทางเลือกที่จะตัดสินใจ เช่น ไป/ไม่ไป, เอา/ไม่เอา, ทำ/ไม่ทำ เป็นต้น
2. วิเคราะห์ผลดี ผลเสียของทางเลือกทั้ง 2 ทาง
3. ตัดสินใจเลือกทางเลือกหนึ่ง
4. หาทางแก้ไขข้อเสียที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจนั้น ๆ

ใบกิจกรรม 1

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 30 เรื่อง “ทักษะการตัดสินใจ”)

คำแนะนำ

ให้สมาชิกรวมกลุ่ม 4 คน ช่วยกันวิเคราะห์ขั้นตอนการตัดสินใจของแดง จากการศึกษา “การตัดสินใจของแดง” (ตอนที่ 1) ใน 4 ประเด็น

การตัดสินใจ

1. ถ้าไป

ผลดี.....

ผลเสีย.....

2. ถ้าไม่ไป

ผลดี.....

ผลเสีย.....

3. ขั้นตัดสินใจ

ผลดี.....

ผลเสีย.....

4. ขั้นหาทางแก้ไขผลเสียที่เกิดขึ้น

ผลดี.....

ผลเสีย.....

กลุ่ม .....

(เวลา 5 นาที)

ใบชี้แจง**(แผนการจัดกิจกรรมที่ 30 เรื่อง “ทักษะการตัดสินใจ”)**

คำแนะนำ ให้สมาชิกแบ่งกลุ่มๆ เป็น 3 กลุ่ม ร่วมกันฝึกทักษะการตัดสินใจ จากสถานการณ์ที่กำหนดให้กรณีศึกษาในใบกิจกรรม 2 โดยใช้เวลาวิเคราะห์กลุ่มละ 10 นาที และนำเสนอรายงาน

- กลุ่มที่ 1 วิเคราะห์กรณีศึกษา “ปัญหาของสมใจ”
- กลุ่มที่ 2 วิเคราะห์กรณีศึกษา “การตัดสินใจของอุไร”
- กลุ่มที่ 3 วิเคราะห์กรณีศึกษา “เรื่องของสมชาย”

**ใบกิจกรรม 2 สำหรับกลุ่ม 1 (กรณีศึกษา: เรื่อง “ปัญหาของสมใจ”
(แผนการจัดกิจกรรมที่ 30 เรื่อง “ทักษะการตัดสินใจ”)**

สมใจเป็นนักเรียนชั้น ม. 3 ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง สมใจอยู่กับแม่และน้องชายอีก 2 คนฐานะของครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง

สมใจอยากได้นาฬิกาเรือนหนึ่งเพราะเห็นเพื่อนที่ ร.ร. ใส่นาฬิกาเรือนนั้น 1,000 บาท สมใจไม่รู้จะหาเงินจากไหนซื้อ จะขอเงินแม่ก็ไม่กล้า เขาจึงหยิบเงินในกระเป๋าแม่ 1,000 บาท เพื่อไปซื้อนาฬิกาเรือนนั้นสมใจรู้สึกผิดและละอายใจมากที่ทำเช่นนั้น สมใจจะหาทางออกอย่างไร.....

การตัดสินใจ	ผลดี	ผลเสีย
1. ซื้อ		
2. ไม่ซื้อ		
3. ถ้าสมาชิกเป็นสมใจ จะตัดสินใจอย่างไร.....		
4. ถ้าสมาชิกเป็นสมใจ จะหาทางแก้ไขผลเสียที่เกิดขึ้นอย่างไร.....		

**ใบกิจกรรม 2 สำหรับกลุ่ม 2 (กรณีศึกษา : เรื่อง “การตัดสินใจของอุไร”)
(แผนการจัดกิจกรรมที่ 30 เรื่อง “ทักษะการตัดสินใจ”)**

อุไรเป็นเด็กหญิงอายุ 16 ปี เรียนชั้นมัธยม 4 อุไรไปโรงเรียนทุกวัน อุไรมีเพื่อนหลายคน อุไรชอบที่ตนมีเพื่อนเยอะ วันหนึ่งขณะที่อุไรในโรงเรียนเพื่อนได้ชวนอุไรไปดูดนตรีในช่วงเวลาเรียน โดยไปกันหลาย ๆ คน อุไรตัดสินใจไม่ได้เพราะอยากไปมาก เป็นดนตรีที่อุไรชอบมากและไม่อยากขัดใจเพื่อนด้วยอีกใจหนึ่งไม่อยากจะหนีเรียน

การตัดสินใจ	ผลดี	ผลเสีย
1. ไป		
2. ไม่ไป		
3. ถ้าสมาชิกเป็นอุไร จะตัดสินใจอย่างไร.....		
4. ถ้าสมาชิกเป็นอุไร จะหาทางแก้ไขผลเสียที่เกิดขึ้นอย่างไร.....		

**ใบกิจกรรม 2 สำหรับกลุ่ม 3 (กรณีศึกษา: เรื่อง “ปัญหาของสมชาย”)
(แผนการจัดกิจกรรมที่ 30 เรื่อง “ทักษะการตัดสินใจ”)**

สมชายมีพี่น้องทั้งหมด 3 คน สมชายเป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัว พ่อ-แม่หย่าร้างกัน สมชายและพี่น้องอยู่กับแม่ แม่ต้องทำงานหนักมากเพราะต้องหาเงินเลี้ยงลูกจนไม่มีเวลาดูแลลูกอย่างใกล้ชิด ประกอบกับสมชายเป็นลูกคนเดียวเข้ากับพี่น้องไม่ค่อยได้ สมชายรู้สึกว่าเขาหันไปคบเพื่อนเพื่อนชานนที่โรงเรียนไปเที่ยว.....สมชายจะทำอย่างไร

การตัดสินใจ	ผลดี	ผลเสีย
1. หนีโรงเรียน		
2. ไม่หนีเรียน		
3. ถ้าสมชายเป็นสมชาย จะตัดสินใจอย่างไร.....		
4. ถ้าสมชายเป็นสมชาย จะหาทางแก้ไขผลเสียที่เกิดขึ้นอย่างไร.....		